

indrømmes, at Sjælland og navnlig det nordlige Sjælland er uheldig for ikke at sige stedmoderlig behandlet med Hensyn til Havne, idet der fra Aarhus og Grenaa og langs hele Kysten Stagen rundt ned til den preussiske Grænse kun findes 2 Havne, Frederikshavn og Esbjerg, begge af en ringe Dybde og med daarlige Beseilingsforhold. Det er da ikke saa underligt, at man hører Forbringerne fra Sjælland komme stærkere og stærkere frem med Forlangende om at faae dette Havn afhjulpet. Man maa jo erindre, at det ikke alene er Handel og Skibsfart og det saare vigtige Fiskeri, som have nødvendig Brug for Havnene, men at det Samme i ligesaa høj Grad gælder Agerbruget. Det af den amerikanske Konfurrence og andre uheldige Forhold saa haardt trykkede Agerbrug maa med Rette fordre af Staten, at den af sine rige Midler skal række det en hjælpende Haand. En af Maaderne, hvorpaa Staten kan komme særlig Agerbruget foruden de andre Faktorer, jeg har nævnt, til Hjælp, er den at forbedre Kommunikationsmidlerne ved Bygning af Jernbaner, Havne osv. Det har derfor ikke kunnet andet end glæde mig meget at se dette Lovforslag blive forelagt, saavel paa Grund af dets Form som dets Indhold. Med Hensyn til Formen har det glædet mig at se Lovforslaget fremkomme som et særligt Forslag, da der derved dog maaste er noget Haab om at faae denne saa meget vigtige Sag fremmet og tilendebragt i fort Tid, og forbi der er Haab om, at den paa denne Maade vil kunne undgaa de farlige Skjær, som Jinantsloven synes at kunne komme ind paa, og navnlig fordi der er Haab om derved at faae den uheldige, for ikke at sige uforsvarlige Tilstand, hvori Frederikshavns Havn befinder sig, afhjulpet. Naar jeg siger uforsvarlige Tilstand, tror jeg, at jeg kan bruge denne Betegnelse med Rette. Naar man nemlig erindrer, at denne det nordlige Sjællands eneste Havn med den store og stadig tiltagende Trafik kun har en Dybde af mellem 14 og 16 Fod og med østlige Vinde betydelig ringere, at den ligger indenfor Grunde, som gjør den vanskelig at beseile, og har en Indseiling, der er saa smal og saa uheldig anlagt, at Skibe, selv efter at de lykkelig og vel have passeret Grundene udenfor, endog i Magsveir løbe Fare for at tage Skade i selve Indseilingen til Havnen, saa tror jeg, det er med Rette, at jeg bruger Udtrykket uforsvarlig Tilstand om den Tilstand, hvori Havnen for Dieblittet befinder sig, og jeg tror, at man kan fordre, at disse Mangler snart maa blive afhjulpne. Med Hensyn til Lovforslaget i det Hele kan jeg ikke andet end give det min fuldste Tilslutning. Det gaar ud paa at udbyde Frederikshavns Havn til en Dybde af 21 Fod, at give den en god Indseiling udenfor Grundene og udenfor det egentlige Braad. Derved vil virkelig opnaas, at man vil faae, hvad man maa kalde en god og

upaaklagelig Post- og Exporthavn. Naar der i Forslaget kun er forlangt 2,200,000 Kr., medens der ifjor var forlangt over 4¹/₂ Millioner, maa ærede Medlemmer jo erindre, at det ved dette Lovforslag paa ingen mulig Maade er Tale om den store saakaldte Nødhavn. Jeg skal være meget villig til at indrømme, at naar man her kan faae noget Tidssvarende til Exportens og Postens Forbringer for lidt over 2,200,000 Kr., vil der for Tiden ikke være Anledning til at anvende et saa stort Beløb som det nævnte paa dette Sted, især da vi trænge saa haardt til Anvendelsen af store Midler til Havnbygninger over paa Sjællands Vestkyst. Jeg kan kun sige, at naar vi nu kunne faae dette Lovforslag fremmet, vil man idetmindste faae en upaaklagelig Post-, Export- og Handelshavn. Det er imidlertid et Spørgsmaal, hvorvidt det er rigtigt i vor Tid kun at udbyde Havnen til 21 Fod, idet man maa gaa ud fra, at Skibsfarten peger hen imod den Tid, da man vil se Trafikken saa godt som udelukkende gaa over i de store Dampskibes Hænder. Der vil sikkert komme den Tid, hvor de smaa Dampskibes Antal vil blive meget ringe og Seilskibene saa godt som forsvinde, saa det er et Spørgsmaal, om det er rigtigt kun at udbyde Havnen til 21 Fod. Jeg skal imidlertid ikke indlade mig paa en dyberegaende Bedømmelse af Lovforslaget, men jeg kan ikke skjønne rettere — og saavidt jeg har kunnet forstaa ved at tale med Andre, som ere langt mere inde i disse Forhold end jeg, er det ogsaa deres Mening — end at man maa føle sig tilfreds ved at faae en Havn, saaledes som den her er foreslaet, idet den for Tiden vil kunne opfylde alle rimelige Forbringer. Vel er det Tilfældet, at enkelte Skibe ikke ville kunne komme ind i Havnen, saaledes som den her tænkes udbygget, og altsaa ville være nødt til at lægte deres Ladning udenfor, men selv om saa er, tror jeg ikke, at der er tilstrækkelig Grund til at anvende saa store Beløb, som ville være nødvendige til Anlægget af en virkelig Nød- og Tilflugtshavn. Der er een Ting til, som taler for en Dybde af 21 Fod, nemlig, at det Seiløb, Læssørende, som en stor Del af de Skibe, der beseile Frederikshavn, benytte, nemlig de, der komme sydfra, har en ligesaa ringe Dybde og altsaa ret godt passer til Havnens Dybdeforhold. Jeg skal indskrænke mig til disse saa Ord, idet jeg ret varmt vil lægge Thinget paa Sinde at søge at faae disse mange og store Mangler afhjulpne saa snart som muligt. Der er dog een Ting, som jeg endnu vil tillade mig at henstille til det ærede Udvalg, der eventuelt vil faae med denne Sag at gjøre, nemlig, om det ikke var muligt at faae Løven forandret saaledes, at de Arbeider, der ere paatænkte ved Frederikshavns Havn, kunde fuldsværes i fortere Tid, end Lovforslaget foreslaar. Det forekommer mig nemlig at være en temmelig lang Tid at vente indtil 1888, inden